

Vestre Slidre kommune,
Slidrevegen 16,
2966 Slidre
post@vestre-slidre.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

25.05.2020

Høringsuttalelse, Kommuneplanens arealdel 2020-2028, 1.gangs offentlig ettersyn.

Jordvernalliansen i Innlandet, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet.

Jordvernalliansen viser til at formannskapet i Vestre Slidre kommune i vedtak 31.01.2020 har lagt ut kommuneplanens arealdel til 1.gangs offentlig ettersyn, med høringsfrist 25.05.20.

Jordvernalliansen i Innlandet har følgende høringsinnspill:

Nasjonal jordvernstrategi må være førende for kommuneplanens arealdel. Jordvernstrategien ble enstemmig vedtatt av Stortinget i 2015. Stortinget strammet her inn det nasjonale jordvernmålet fra maksimal årlig omdisponering på 6000 dekar, til maksimalt 4000 dekar, og må altså nå gjøres gjeldende i alt kommunalt planarbeid. For øvrig er det ventelig at det nasjonale jordvernmålet skjerpes ytterligere i løpet av planperioden.

I Norge er kun 3 prosent av landarealet dyrket mark. Dermed er det nok av andre arealer å bygge på. Det tar minst 1000 år å danne et ti centimeters lag med matjord. Matjord er dermed i praksis en ikke-fornybar ressurs. Den gode matjorda danner grunnlag for jordbruket som vi har i dag. Nydyrking på dårligere arealer vil ikke gi samme grunnlag for matproduksjon. Med en voksende befolkning i verden og økt behov for sjølforsyning må vi både ivareta den gode matjorda vi har, og i tillegg drive aktiv nydyrking.

I Innlandet tas store matjordarealer til utbygging av samferdsel. Dette borger for at Innlandet ikke kan ta av sine viktige og gode matjordressurser til nærings- og boligutbygging.

Jordvernalliansen er tydelig på at i eventuelt dilemma mellom jordvern og ønsker om arealer til bolig- og næringsformål, så må Stortingets innstramming av jordvernpolitikken gjennom Nasjonal jordvernstrategi legges til grunn. Dette betyr at alle kommuner må legge seg på en strengere praksis enn tidligere. Total nasjonal omdisponering på 4000 dekar per år innebærer svært liten omdisponering per kommune. Det kan i visse tilfeller aksepteres at matjord omdisponeres til viktige veg- og jernbaneutbygginger. Når

WILPF Norge
INTERNASJONAL KIRNELIGA FOR FRØ OG FRØKORN

Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbunc

HEDMARK BONDELAG

Naturvernforbundet

samferdselsutbyggingene «har tatt sitt», vil det innenfor Innlandets naturlige andel ikke være igjen noe til bolig- og næringsutbygging på dyrket mark.

Kommuneplanens samfunnsdel skal danne grunnlaget for kommuneplanens arealdel. Jordvernalliansen i Innlandet vil rose Vestre Slidre kommune for en grundig og god samfunnsdel, som tydelig tar for seg kommunens og regionens unike jordbruks- og kulturlandskap. Samfunnsdelen slår fast at Vestre Slidre skal bidra til å snu den negative utviklinga i nedbygging av matjord på nasjonalt nivå, og oppmuntre til videre gardsdrift og bruk av dyrkbar mark. Videre sies det at kommunen «skal være restriktiv til å tillate nedbygging av dyrka mark, men i tilfelle der dette er nødvendig skal det vurderast tilsvarande nydyrking».

Vestre Slidre kommune har omdisponert 45 dekar dyrket mark i perioden fra 2005 til 2018 ifølge KOSTRA-tall.

I høringsutkastet til kommuneplanens arealdel foreslås det nå å omdisponere hele 135 dekar dyrket mark. Dette er et uforholdsmessig høyt tall, og bidrar ikke til å oppfylle nasjonalt jordvernmål. Vi kan heller ikke se at dette er i tråd med vedtak i kommuneplanens samfunnsdel. Når vi legger til at det jobbes med planer for utbedring av E-16 gjennom Valdres, som ventelig vil legge beslag på store matjordarealer i Vestre Slidre, tilsier dette at en må avstå fra å benytte matjord til andre næringsformål og boligbygging.

I kommunens «Heilskapleg konsekvensutgreiing», under kapitelet for «Oppsummerande arealrekneskap», argumenteres det for hvorfor de enkelte areal foreslås omdisponert. Overordnet vil Jordvernalliansen påpeke at selv om noen av de foreslåtte omdisponerte arealene hver for seg er små, vil mange små arealer nasjonalt bidra til betydelig nedbygging. Det pekes i dokumentet på at gjeldende kommuneplan har bra med avsatte næringsarealer. Det framstår derfor litt underlig at en ønsker ytterligere nær 30 dekar omdisponert til dette formålet.

Det argumenteres videre for at boligbygging må tillates i Slidre fordi arealet er mindre rasjonelt pga. arrondering. Det er like fullt et jorde hvor det produseres mat, og slik arrondering er ikke uvanlig i store deler av distriktsjordbruket i Norge. Vi mener derfor dette arealet må tas ut av planen.

Det største arealbeslaget i planen er nær 80 dekar til skiheis. Selv om dette er en vinteraktivitet, og ikke trenger å innebære omdisponering, som det står i planen, bør ikke kommunen tillate denne formen for arealbruk. En slik installasjon vil fort føre til ytterligere infrastrukturiltak (heismaster, parkering, kafeteria etc.) som vil kreve varig omdisponering av matjordarealer. Vi vil derfor sterkt fraråde denne omdisponeringen.

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET

HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD

2322 RIDABU

TLF: 62 55 53 10

EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NONETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

Vi minner til slutt om at jordbruket i Vestre Slidre er en betydningsfull næring. En må derfor evne å ikke bokstavelig talt bygge ned selve grunnlaget for denne næringa – den svært verdifulle matjorda vår.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr

Lars Mæhlum

Odd Erik Kokkin

Lars A. Mjørhund

Hedmark Bondelag

Naturvernforbundet

LO i Innlandet

Oppland Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET